

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴ / ۱۰ / ۲۹

یونس نگاه

وزیر امر به معروف طالبان

زن حق ندارد در حضور زن دیگر به صدای بلند الحمدالله و سبحان الله بگوید

یونس نگاه

همزمان با تشدید اختلافات درون گروهی طالبان بر سر چگونگی اعمال محدودیت‌های تازه امارتی، وزارت امر به معروف و نهی از منکر طالبان برای اجرای محتویات فرمان ضدبشری ملاحبت الله موسوم به «قانون امر به معروف و نهی از منکر» کمپاین سخنرانی و تبلیغ به راه انداخته است.

طالبان پیش از این قانون نیز دهها فرمان «شرعی» برای محدودکردن روابط اجتماعی، فعالیت‌های سیاسی، کار، تفریح و دیگر حقوق مدنی افغان‌ها به خصوص زنان، صادر کرده بودند، اما با این قانون حلقه محدودیت‌ها تنگتر گردیده و می‌توانیم اجرای آنها با جزئیات بیشتر توضیح داده شده است.

منع تصویر زنان و عورت خواندن صدای ایشان، دو فقره تازه در محدودیت‌های طالبانی، باعث تشدید اختلافات داخلی آن گروه و نگرانی فعالان مدنی و سیاسی شده است.

کمپاین‌های اخیر خالد حنفی و وزارت بدنامش بر محور همین دو تصمیم تازه می‌چرخد. اخیراً در برخی از ولایات از جمله تخار، بادغیس، قندهار و هلمند، نشرات تلویزیونی متوقف شده و رسانه دولتی رادیو و تلویزیون ملی به رادیو صدای شریعت تغییر داده شده است.

خالد حنفی که مسئولیت اجرای اوامر ضدحقوق بشری امیر طالبان را از طریق وزارت امر به معروف و نهی از منکر به عهده دارد، اخیراً به برخی ولایات از جمله لغمان، ننگرهار و لوگر، سفر کرده و در دیدار با مسئولان محلی اداره طالبان، ملاها و منتقدین محلی موضع آن گروه را در ارتباط به فرامین ملاحبت الله توضیح داده است. او در یک نوار صوتی گفته است که تصمیم گروه طالبان در مورد صدای زنان دستور نهایی است: «زنان به صدای بلند قرائت نمی‌توانند، ترانه و آواز خوانده نمی‌توانند. ختم!»

او با اشاره به احادیث و اقوال مندرج کتاب‌های مورد استناد طالبان، می‌گوید: «وقتی زن بالغ نماز می‌خواند و از روبه‌رویش خواهر بالغی می‌گذرد، اجازه ندارد که {با صدای بلند} الحمدالله و سبحان الله بگوید، چطور ممکن است

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

برایش اجازه آواز خوانی داده شود؟» خالد حنفی به حاضران اعلام کرده است که قانون امر به معروف به تدریج اجرا خواهد شد، «و ایمان داریم که خداوند انشاءالله ما را رفته رفته کامیاب خواهد کرد.»

رفتار دوگانه داخلی و خارجی طالبان

خالد حنفی گفته است که در جنگ با ناتو و امریکا هیچ‌کسی تصور نمی‌کرد که طالبان کامیاب شود، ولی «افغان‌های غمزده، مسکین و بی‌سروسامان» در برابر امریکا، ۴۷ کشوری که بالفعل در جنگ دخیل بودند و ۵۷ کشوری که بالقوه از این جنگ حمایت می‌کردند کامیاب شدند و «دنیای کفری را» به خواست خدا شکست دادند.

برخی اعتماد به نفس افرادی چون خالد حنفی را نتیجه بی‌خبری سیاسی و تعدادی آن را سیاست مزورانه طالبان برای سرکوب مخالفان به پشت‌گرمی توافقات پیدا و پنهانی می‌دانند که رهبران آن گروه با قدرت‌های منطقه و جهان بسته‌اند. طالبان در طول سه سال گذشته سیاست دوگانه امریکاستیزی و تبلیغ جهادگرایی در داخل، و معامله‌گری با «کفار» در خارج را تعقیب کرده است. از یک سو با روایت تکفیری کودکان و نوجوانان را در مدارس، یتیم‌خانه‌ها و مکاتب نفرت و کشتار آموزش می‌دهند و به بهانه شریعت، اقشار شهری و فرهنگ غیرطالبانی را سرکوب می‌کنند، ولی از سوی دیگر، خواهان کسب رسمیت از سوی امریکا و متحدانش هستند و هر هفته مبالغ هنگفت کمک‌های مالی را از «جهان کفری» دریافت می‌کنند. این سیاست دوگانه در توافقتنامه دوحه نیز انعکاس یافته بود؛ در آن توافقتنامه، طالبان وعده سپرده بودند که علیه منافع و سربازان امریکا نجنگند و بعد از کسب قدرت اجازه ندهند که خاک افغانستان علیه منافع امریکا استفاده شود، و در عوض، «ایالات متحده امریکا و متحدانش از... مداخله در امور داخلی این کشور خودداری خواهند کرد.» از این رو، فاجعه جاری در افغانستان بی‌ارتباط به توافق امریکا و متحدانش با طالبان نیست.

حالا این سؤال جدی بین مخالفان طالبان و مردمی که بار اصلی ستم طالبان را می‌کشند، مطرح است: در شرایطی که امریکا به عدم مداخله در امور داخلی افغانستان تعهد سپرده است، و از گروه طالبان حمایت مالی، استخباراتی و سیاسی می‌کند، آیا فریاد نهادهای حقوق بشری و حتی قطعنامه‌ها و گزارش‌های سازمان ملل به نجات مردم افغانستان از سیاست‌های ضدبشری طالبان کمک خواهد کرد؟ تا زمانی که تعلیم، کار و آزادی ساکنان افغانستان محکمی برای حمایت و همکاری کشورهای قدرتمندی چون امریکا با گروه طالبان نباشد، آیا آن گروه از سیاست‌های ضدبشری‌اش عقب‌نشینی خواهد کرد؟

پشت‌گرم به توافق با امریکا و بی‌توجه به سازمان ملل

طالبان به تکرار گفته‌اند که در سیاست‌های داخلی به هیچ قاعده‌ای جز فرامین ملاهیت الله پایبند نیستند و در برابر گزارش‌های یوناما و نهادهای حقوق بشری با سکوت، انکار و یا خشم واکنش نشان داده‌اند. روزا اوتانبایوا، نماینده خاص سرمنشی سازمان ملل برای افغانستان، به تاریخ ۱۸ سپتامبر امسال در گزارشی به شورای امنیت گفت که تصویب قانون امر به معروف و نهی از منکر تلاش‌های او و سازمانش را برای گشودن «فصل جدید گفت‌وگوی معنادارتر» تضعیف کرده است. او گفته بود که قانون تازه طالبان «برخی از طاقت‌فرساترین محدودیت‌ها» را بر مردم افغانستان اعمال می‌کند و پیام منفی سیاسی در رابطه با تعامل واقعی است.

خانم اوتانبایوا گفته است که قانون جدید صلاحیت‌های بیش‌ازحد به وزارت امر به معروف و نهی از منکر داده است. حدود یک هفته بعد از نشر گزارش اوتانبایوا، خالد حنفی که به‌نظر می‌رسد از «صلاحیت‌های بیش‌ازحد» وزارتش به وجد آمده و در ماه‌های اخیر علیه مخالفان داخلی و خارجی مانور می‌دهد، طی سخنرانی‌اش در ولایت لوگر، به انتقادات یوناما و اکنش نشان داد و گفت که گروه طالبان حافظ حقوق زنانند و دشمنان طالبان می‌خواهند از مسئله زنان سوءاستفاده کنند. او از فرمان شش فقره‌ای ملامت‌الله که در آن حق میراث، حق ازدواج و منع بد دادن چون حقوق اصلی و اساسی زنان عنوان شده بود، مثال آورده و گفته است که در سه سال گذشته وزارت او به ۲۰ هزار زن کمک کرده است تا حق میراث به‌دست آورند.

طالبان حق مالکیت زنان را به رسمیت نمی‌شناسند، زنان را فاقد توانایی تصمیم‌گیری مستقل می‌دانند و حتی گشت‌وگذار آنان را بدون همراهی محرم مرد مجاز نمی‌دانند، با این حال مدعی‌اند که به زنان در کسب حق میراث کمک کرده‌اند. در جامعه‌ای که زن صاحب حقوق مالکیت، تصمیم‌گیری مستقل و سفر و تعلیم نباشد، تأکید بر «حق» میراث و نفقه تقلیل حقوق زن به خوراک و پوشاک است؛ و این‌گونه فرمانی که در ظاهر به حمایت از حقوق زنان صادر شده است، وابستگی آنان را به مردان رسمیت می‌بخشد.

خالد حنفی متولد سال ۱۳۵۰ هجری شمسی در ولایت نورستان، و آموزش‌دیده مدارس پاکستان، اکنون از متحدان اصلی ملامت‌الله در رقابت‌های داخلی گروه طالبان است. گروه طالبان از او مانند ملامت‌الله و تعدادی از ملاهای کلان دیگر با پیشوند «شیخ» یاد می‌کنند. گزارش شده است که او در گذشته روابط نزدیک با شبکه حقانی داشته، ولی اکنون در رقابت‌های داخلی از جمله در کشمکش بر سر منع تصویر و بستن مکاتب دخترانه، کنار ملامت‌الله ایستاده است، در حالی که گفته می‌شود سراج‌الدین حقانی این سیاست‌ها را به سود امارت آن گروه نمی‌داند؛ از جمله اخیراً اختلافات ملامت‌الله و سراج‌الدین حقانی در بستن تلویزیون‌ها و منع تصویر زنده‌جان در رسانه‌ها مطرح شد؛ یک نوار صوتی از جلال‌الدین حقانی، پدر سراج‌الدین، در توجیه ضرورت جهادی نشر تصویر پخش گردید، و همزمان با آن، نوار صوتی از ملامت‌الله در مذمت نشر تصاویر به رسانه‌ها داده شد. ملامت‌الله در آن فایل صوتی به نقل از «ملا کفایت‌الله صاحب در کفایت‌المفتی» کشیدن تصویر انسان را حتی اگر برای آموزش نماز باشد، ناجایز خوانده است. همان‌طوری که ملامت‌الله و جلال‌الدین حقانی، هرکدام از میان کتاب‌های مذهبی برای ثبت و نشر تصاویر انسان حکایات متضاد نقل کرده و آن حکایات را مبنای تصمیم‌های سیاسی خود قرار داده‌اند، در سایر احکام ضدبشری گروه‌های تندروی همچون طالب نیز شریعت تنها یک ابزار سیاسی است و بنیادگرایان از مذهب در جهت منافع سیاسی و اقتصادی‌شان بهره می‌برند.

آرشیف: نو یسنده در پورتال افغان جرمن آنلاین